

LUNDS
UNIVERSITET

Institutionen för kommunikation och medier

Journalistik

JOUK10

2023-01-13

Johanna Jansson

Sanna Persson

Handledare:

Gustav Persson

Bortom journalistikens gränser

En fallstudie av hur Margaux Dietz partiledarintervjuer
utmanar den journalistiska professionen

Abstract

The purpose of this study is to understand how modern media formats challenge the journalistic profession and its ideology. This purpose is achieved by studying the influencer Margaux Dietz political interviews in the Youtube series Partitempen as a typical case.

The question presented in the study is thereby: *Which aspects of the journalistic profession and its characteristic ideals are being challenged in the case of Partitempen?*

To answer the question at issue, a qualitative text analysis is conducted. The empirical foundation consists of three videos, which were chosen based on the highest number of views, the comments on these videos, as well as articles written by journalists in traditional media on the topic. This empirical material is interpreted with the help of a theoretical framework, consisting of previous research on the journalistic profession and the challenges the profession faces due to social media. In the framework is also presented some journalistic ideals that characterize the profession.

The study shows that Partitempen challenges several of the journalistic ideals. By studying the comments and the articles we have also shown that there is a discrepancy in how people with and without journalism education perceive objective journalism. Since the public considers that Margaux is conducting objective political interviews, she appropriates the most essential journalistic ideal, threatening the status of the journalistic profession. What further pressures the journalistic profession is the fact that anyone, even without journalistic education or experience, has the ability to do legitimate political journalism. The difference between journalists and influencers is becoming vague as they are both ruled by commercial interests. This increasingly blurred line between the fields threatens to deprofessionalize the journalistic profession as other professions enter the territory. A main conclusion shown in this study is that when media formats such as Partitempen challenge the journalistic profession and its ideals, the journalists themselves tend to defend their profession. In this case by criticizing Margaux and thus defending the journalistic autonomy.

Keywords: alternative journalism, journalistic profession, deprofessionalization, journalistic ideals, influencers, political influencing, social media.

Innehållsförteckning

Abstract	2
Innehållsförteckning	3
1. Inledning	4
1.1 Bakgrund	4
1.2 Problematisering	5
1.3 Syfte och frågeställning	5
2. Teoretiskt ramverk	6
2.1 Journalistikens professionella status	6
2.2 Journalistikens professionaliseringsprocess	10
2.3 Journalistiken idag	11
2.4 De journalistiska idealen	15
3. Metod och material	16
3.1 Val av metod och forskningsdesign	16
3.2 Urval och insamling av material	17
3.3 Forskningsetiska överväganden	18
3.4 Metodkritik	19
4. Analys	20
4.1 Betydelsen av det journalistiska grundidealet objektivitet	20
4.2 Maktgranskare utan journalistisk utbildning	26
4.3 Att tjäna ett högre syfte eller drivas av en kommersiell kraft	29
4.4 Konsekvenserna för den journalistiska professionen	31
5. Slutdiskussion	34
Källförteckning	37

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Tack vare internets framfart kan idag vem som helst axla rollen som journalist och sprida politiskt innehåll i olika medieformat. Samtidigt är det fler än någonsin som nås av denna information, så många som nio av tio väljare tar dagligen del av politiskt innehåll på internet. De sociala medierna har speciellt stor genomslagskraft på förstagångsväljarna då sex av tio anser att det är en viktig källa till politisk information.¹ Detta har uppmärksammats av dem som i denna digitala värld sitter på den tyngsta positionen, nämligen influencers. En av våra största svenska influencers som nu nyttjar sin plattform till att sprida politiskt innehåll är Margaux Dietz. Hon som slog igenom på sociala medier 2017 då hon släppte en uppmärksammad vlogg från sin förlossning, som idag har nått 2,4 miljoner visningar. Detta ledde till att hon blev rankad på plats 18 på Maktbarometerns lista över de mäktigaste på Youtube, vilket baseras på räckvidd och engagemang.² Margaux har under sin karriär även skrivit barnböcker och varit programledare, men någon formell journalistisk utbildning har hon inte. Inför valet 2018 startade Margaux YouTube-serien Partitempen, där hon på ett lättsamt och humoristiskt sätt intervjuar alla partiledare i riksdagen. Serien fick höga tittarsiffror vilket gjorde att den producerades även inför riksdagsvalet 2022. Men bara ett par månader senare minskade hennes följarskara, när hon blev hårt kritiserad av media för att ha publicerat en Youtube-video med olämpligt innehåll. Detta ledde till att hon tappade flera tusen prenumeranter på Youtube, följare på Instagram och samarbetspartners valde att bryta sina kontrakt. Även om influencers är beroende av sitt rykte har de kommit att kallas den nya tidens makthavare. Med deras personliga innehåll har de lyckats skapa en relation till den växande följarskaran vilket ger dem ett högt engagemang. Många unga människor ser upp till personer de följer på sociala medier, och deras ord kan tas för att vara verklighet. På så vis kan det politiska innehåll som publiceras på sociala medier påverka hur människor, och framför allt målgruppen förstagångsväljare, väljer att rösta. Margaux partiledarintervjuer kan ses som en typ av politiskt innehåll som gör att gränserna mellan vem som är journalist, influencer och underhållare suddas ut. Samtidigt som detta fria medielandskap bidrar till en mer inkluderande demokrati genom att ge människor möjligheten att både ta del av politiska åsikter och att uttrycka dem, utmanar det den journalistiska professionen som blir allt svårare att avgränsa.

¹ Internetstiftelsen, *Svenskarna och internet 2022*, (Stockholm: Internetstiftelsen, 2022).

² Medieakademin, *Maktbarometern 2018. En kartläggning av makt i våra största digitala kanaler*, (Göteborg: Medieakademin, 2018).

1.2 Problematisering

Det som traditionellt har klassats som journalistik har kommit att utmanas i takt med att nya medieformat som exempelvis Youtube-videos och podcasts som kan liknas vid journalistik har fått spridning. Detta har lett till att definitionen av den journalistiska yrkesrollen har försvårats och även distinktionen mellan vad som är journalistik och underhållning. Gränsen för vad som är journalistik blir allt otydligare, vilket påverkar journalistikens professionella status. Det är viktigt att förstå hur journalistiken som profession förändras och utmanas av samhällets utveckling då de som producerar journalistiskt innehåll besitter makten att påverka många människor. Ur ett långsiktigt perspektiv har detta en avgörande roll för hur det demokratiska samhället utvecklas.

1.3 Syfte och frågeställning

Syftet med uppsatsen är att förstå hur nya medieformat utmanar journalistiken som profession och de ideal som kännetecknar yrket. Syftet ska uppnås genom att studera Margaux Dietz partiledarintervjuer som ett typfall. I fallet inkluderas även kommentarer som videorna har fått på Youtube samt artiklar som skrivits om serien i traditionell media, i syfte att bidra till den omgivande diskussionen.

Frågeställningen uppsatsen ämnar besvara är således:

- ❖ *Vilka aspekter av den journalistiska professionen och dess karaktäristiska ideal utmanas i fallet Partitempen?*

2. Teoretiskt ramverk

I detta kapitel presenteras uppsatsens teoretiska ramverk vilket inkluderar tidigare forskning och teori. Det teoretiska ramverket i sin helhet används för att analysera materialet, då det finns värdefulla teoretiska begrepp även inom den tidigare forskningen. Kapitlet tar sin utgångspunkt i journalistiken sett ur professionsforskningens perspektiv. Vidare redogörs för journalistikens professionaliseringsprocess fram till idag och hur yrket kommit att utmanas av nya medieformat. Slutligen presenteras ett antal kännetecknande ideal för journalistyrket som liksom den journalistiska professionen utmanas och approprieras av nya aktörer.

2.1 Journalistikens professionella status

Det råder delade meningar om journalistyrket är en klassisk profession eller inte. För att reda ut detta närmare kan de kännetecken som finns för professioner inom professionsforskning appliceras på journalistiken. Genom professionsforskning studeras just professioner och professionalisering i eller av ett samhälle. Inom fältet finns en uppsjö av definitioner och ramverk, men det finns tre utmärkande sätt som begreppet kan förstås på. Vissa forskare formulerar egenskaper eller kriterier som ska uppfyllas för att yrket ska kunna klassas som en profession, och som på så sätt skiljer professioner från andra yrken. Andra forskare är mer fokuserade på professionaliseringsprocessen och det tredje perspektivet utgår från professionernas ställning i samhället.³ Rolf Torstendahl, professor emeritus i historia, belyser fyra drag som kännetecknar en profession som även kan ses som kriterier som bör uppfyllas, vilka är följande: *autonomi, makt över arbetet, professionell etik* och *yrkesorganisationer*. Det första kännetecknet är att professioner har autonomi, eller självständighet, över sitt kunskapsområde. Bara de professionella besitter kunskapen att avgöra om de agerar rätt, vilket ger dem ett kunskapsmonopol på sitt område. För att kunna utöva professionell autonomi krävs det att professioner besitter makten över sitt arbete genom att ha klienter och inte chefer. De professionella kan ta självständiga beslut i det dagliga arbetet⁴

Vad det gäller autonomi i journalistyrket har varje journalist rätt att säga nej till ett uppdrag enligt kollektivavtalet. Detta ger journalisten en viss individuell autonomi men denne måste ändå i det vardagliga arbetet förhålla sig till sin chef och resten av redaktionen. Dessutom behöver den enskilde journalisten inte ta ansvar för sitt arbete då det finns en

³ Staffan Selander (red.), *Kampen om yrkesutövning, status och kunskap: professionaliseringens sociala grund*, (Lund: Studentlitteratur, 1989), s. 11-14.

⁴ Rolf Torstendahl, "Professionalisering, stat och kunskapsbas. Förutsättningar för en teoribildning", *Kampen om yrkesutövning, status och kunskap, professionaliseringens sociala grund*, red. Staffan Selander (Lund: Studentlitteratur, 1989), s. 26.

ansvarig utgivare som är ytterst ansvarig för vad som publiceras. Vissa forskare menar att det skulle ge journalister mer individuell autonomi som de själva behövde stå för sitt arbete i större utsträckning. Dock har redaktionen i stort en viss autonomi i relation till resten av samhället. När det kommer till journalisters professionella kunskap så råder det stora skillnader mellan olika utbildningar även om många journalister de facto har en yrkesutbildning. Journalisters kunskapsmonopol utmanas av att det inte finns någon legitimering för journalister och det krävs nödvändigtvis inte utbildning för att arbeta med journalistik. Detta är det tyngsta argumentet mot professionalisering av yrket då det strider mot yttrande- och tryckfriheten att utkräva en legitimering. Eftersom det är journalistens roll att granska makten ska inte staten reglera vilka som får uttrycka sig i media. Journalisternas främsta kunskapsmonopol är att de har makten över just detta och vad som publiceras. Det har dock kommit att förändras i och med internets uppkomst och nu kan de allra flesta uttrycka sig i media.⁵

De två sista kriterierna för en profession; professionell etik som regleras genom yrkesregler och intern granskning, och yrkesorganisationer vilka är skapade i syfte att värna de professionellas autonomi, är lite enklare att applicera på journalistyrket än de ovanstående. Det finns publicitetsregler för journalister att förhålla sig till som kompletterar yttrandefrihetsgrundlagen och tryckfrihetsförordningen. Dessa fungerar dock som etiska riktlinjer kring publicering och är helt frivilliga. Radio och tv granskas av Granskningsnämnden för att se till att de regler som finns i sändningstillstånden efterföljs och att public service sköter sitt uppdrag. Det finns yrkesorganisationer i branschen, så som Publicistklubben och Journalistförbundet.⁶

Uppfylls de presenterade kriterierna av en yrkesgrupp kan den med utgångspunkt i viss forskning därmed ses som en profession. Det är dock inte så svartvitt som det först kan uppfattas. Olika forskare utformar olika kriterier för professionella och det kan vara svårt att avgöra om vissa yrken uppfyller kriterierna eller inte. Vid forskning inom profession är det lätt hänt att välja de kriterier som passar den profession som undersöks, vilket forskaren bör vara medveten om.⁷ För att avgränsa sig mot andra yrkesgrupper och på så sätt bevara autonomin och därmed även det kunskapsmonopol professionerna besitter har de utvecklat olika utestängningsmekanismer. Detta kan till exempel handla om att man bildar yrkesorganisationer eller statlig legitimering av professionen. Precis som att en yrkesgrupp

⁵ Gunnar Nygren, *Yrke på glid: om journalistrollens de-professionalisering*, (Stockholm: Stiftelsen Institutet för Mediestudier, 2008), s. 16-19.

⁶ Nygren, s. 17-18.

⁷ Selander, s. 15.

kan professionaliseras i takt med samhällets utveckling kan professioner även avprofessionaliseras, eller de-professionaliseras. De-professionalisering kan ske när utestängningen av andra yrkesgrupper inte lyckas. Då upplöses gränserna mellan yrkesområdena och yrkesgruppen tar sig in på professionens område. Det finns egentligen inga eviga professioner men de kan arbeta för att förbli professionella genom att följa med i samhällets utveckling och avgränsa sitt yrkesområde för att behålla sitt inflytande och status.⁸

Utöver de fyra kännetecknen som presenterats har de professionella en övertygelse om att de tjänar ett högre syfte att hjälpa andra, vilket håller samman professionen. Istället för att sträva efter ekonomiska mål, arbetar de för det allmännas bästa.⁹ Altruismen har alltid genomsyrat journalistiken. Förr handlade det högre syftet mer om att föra fram sina politiska värderingar. Idag agerar journalisterna granskare av makthavare och ger en röst åt folket. Det ska dock poängteras att många medier är företag vilket innebär att de förutom att arbeta för ett högre syfte även har ekonomiska mål. De enda som särskiljer sig där är public service. Men med hänsyn till journalistens högre syfte, att granska och att ha en fri talan, kanske journalistiken aldrig kan bli en klassisk profession då det kräver en legitimering. Att utkräva en journalistik utbildning för att få uttrycka sig i media kan ses strida mot yttrande- och tryckfriheten. Journalistiken uppfyller dock delvis kraven för en klassisk profession och därför har den kommit att klassas som en semiprofession av forskare.¹⁰ Det finns några punkter som skiljer en semiprofession från en klassisk profession. Semiprofessionerna anses tillhöra de så kallade "mellan-mellanskikten", till skillnad från de klassiska som tillhör "de högre mellanskikten". Semiprofessionerna är också i högre grad organiserade som traditionella fackförbund, har oftast lägre autonomi och är mer styrda än andra klassiska professioner. Utbildningen för en semiprofession är mer tvärvetenskaplig till skillnad från de klassiska professionerna som i regel är mer specialiserade.¹¹

Thomas Brante, var en svensk sociolog och professor specialiserad på kunskapssociologi och konfliktstudier. Han presenterar en rad liknande, men också andra egenskaper som kännetecknar en profession. Dessa är följande: *abstrakt kunskap, osäkerhet, organisation, förtroende, utbytbarhet, universitetsutbildning, autonomi, och förmedling av kunskapssystem*. Fördelen med Brantes uppdelning av egenskaper är att den inte uttalar något om de professionellas motiv eller intressen. Till skillnad från andra forskare menar nämligen

⁸ Nygren, s. 14-15.

⁹ Nygren, s. 14.

¹⁰ Nygren, s. 16-18.

¹¹ Thomas Brante, "Vad är en profession? Teoretiska ansatser och definitioner", *Vetenskap för profession*, red. Maria Lindh (Högskolan i Borås, 2009), s. 30-32.

Brante att en profession inte bör definieras som altruistisk. Flera av ovanstående egenskaper baseras på att professioner bör besitta en speciell kunskap, att en profession bär på ett unikt kunskapssystem att föra vidare i samhället. Abstrakt kunskap inom professionen innebär att kunskapen måste befinna sig på en relevant nivå, genom att kunna vidga vyerna och skapa nya problemformuleringar. I det föränderliga kunskapsområdet som journalistiken, är det nödvändigt att vara relevant och anpassningsbar. Kunskapen är oftast förknippad med status, men hurvida stark en professions status är, skiljer sig åt. Det är beroende på hur kunskapen uppfattas och värderas av individen, samt hur förhållanden av maktpositioner i samhället ser ut. Statusen hör ihop med graden av osäkerhet och om det finns ett ökat behov av experter, vilket är den andra egenskapen. Hos journalister finns förväntningar på att förmedla kunskap och lösningar på problem. Deras status kan ofta stärkas eller sänkas av publiken beroende på uppfattningen om det företag de tillhör, och vad det finns för eventuellt kommersiella intressen.¹²

Nästa egenskap för en profession är att tillhöra en organisation, som oftast skapas utifrån initiativ och efterfrågan från staten eller kommuner. Inom journalistyrket är det svårt att fastslå, eftersom alla journalistiska roller idag inte nödvändigtvis tillhör en organisation. För att upprätthålla en koppling mellan de professionella och resten av samhället, är förtroendet för professionen en viktig egenskap. Förtroendet baseras på människors allmänna uppfattningar om olika verksamheters värde och svårigheter, och hör ihop med begreppen yrkesintegritet och egenintresse. Förtroendet för journalistkåren är en betydelsefull del för journalistiken som profession. Enligt Brante är detta viktigt eftersom bara de som tillhör samma kår anses kompetenta att göra en legitim bedömning kring en persons agerande inom professionen. Det kopplas även till egenskapen om utbytbarhet, som i förhållande till professionsteorier betyder att vilken utövare som helst inom ett professionsområde ska kunna utföra en uppgift, och kompetensen ska då inte skilja sig åt. Applicerat på journalistiken är det något som utmanas när konkurrensen bland utövare ökar.¹³

För att kunna agera som en förmedlare av kunskapssystem, har egenskapen om universitetsutbildning i förhållande till professioner, historiskt sett spelat en stor roll. I takt med tiden och allt fler yrkesutbildningar på universiteten, har betydelsen av den rollen däremot minskat. Relationen och gränsdragningen mellan utbildning och de mer etablerade professionerna har blivit mer svårtolkad. Vissa professioner kräver inte längre någon universitetsutbildning, och allt fler gör journalistiskt arbete utan att ha en

¹² Brante, s. 15-34.

¹³ Brante, s. 15-34.

universitetsutbildning i ryggen. Brante nämner också autonomi som en viktig egenskap för en profession. Förutom att kunna fatta sina egna beslut och vara självständig, handlar det om professionens politiska eller ekonomiska förutsättningar i verksamheten. Många nyhetstidningar har idag fortfarande olika politiska färger, vilket kan påverka den enskilda journalistens arbete. Hur villkoren styrs i relation till makthavare och andra externa intressen, bestämmer alltså även det graden av autonomi.¹⁴

2.2 Journalistikens professionaliseringsprocess

Journalistyrket har genomgått en större professionalisering. När yrket växte fram under slutet av 1800-talet var det ett lågstatusyrke med dåliga arbetsförhållanden. Men 1901 grundades Svenska Journalistförbundet, vilket blev ett första steg i journalistikens väg till att bli ett mer professionellt yrke. Förbundet grundades i syfte att förbättra arbetsvillkoren för journalisterna och höja den sociala statusen. Men det tog många år innan förbundet fick något inflytande.¹⁵ 1960-talet sägs vara utgångspunkten för när utvecklingen av journalistiken som profession började ta fart. Journalistutbildningar etablerades och journalistrollen utvecklades till att få en professionell status och blev en eftertraktad utbildning. Journalistrollens utveckling kopplas både till den partipolitiska utvecklingen och utökningen av marknadsekonomin, eftersom det i stor utsträckning är en företagsekonomisk uppgift att ägna sig åt sådant som nyhetsförmedling och tidningsutgivning. Det framväxande partisystemet gjorde att det fanns en eller flera tidningar för varje större grupp i samhället med en åsikt.¹⁶ I och med nya utmanande frågeställningar och problemområden växte ett nytt intresse för forskning inom professionalisering fram. Rollen som journalist och kännetecken för hur man ska agera kan till viss del anses uppenbar. Men den finns i många varianter som är beroende av olika uppgifter, medier och huruvida villkoren på ett företag är kommersiella eller inte. Journalistiken har under professionaliseringsprocessen utvecklats till att styras av de mer fasta villkoren som redaktionell organisation, kommersialisering och publikens förväntningar.¹⁷

För att förstå den journalistiska yrkesrollens förändring och utveckling, har intervjun spelat en viktig roll, menar Mats Ekström, Åsa Kroon och Mats Nylund. För att kunna studera hur intervjun används som ett journalistiskt verktyg, är det på så sätt väsentligt att

¹⁴ Brante, s. 15-34.

¹⁵ Nygren, s. 11.

¹⁶ Lars J Hultén, *Journalistikens villkor: om plikten att informera och lusten att berätta*, (Stockholm: Natur och kultur, 1993), s. 78-79.

¹⁷ Hultén, s. 120-121.

förstå journalistrollens utveckling och de gränser som utmanas. Mycket av den samhällsinformation som nått allmänheten idag, har baserats och förmedlats genom intervjuer. Intervjun som format har utvecklats till att bli en institutionaliserad kommunikationsform, med ideal och beteenden som värderas olika. Gradvis har intervjun blivit en specialiserad och exklusiv metod inom modern journalistik. Med tanke på journalistikens allt mer viktiga roll i att besitta ett kunskapsmonopol och förmedla sanningen, har intervjuandet haft en betydelsefull roll i att upprätthålla idealen som autonomi och makt i det offentliga rummet. Genom intervjun, har journalisten möjlighet att visa en neutral ställning till den faktiska information som presenteras. Ett exempel på hur intervjuaren kan visa på neutralitet, är genom att undvika att reagera på det intervjupersons svarar med sina egna känslor eller utvärderande svar. Istället bör nya frågor formuleras.¹⁸ Neutralitet är särskilt viktigt för journalistiken och ett krav som länge har genomsyrat den traditionella journalistiken. Andra sätt som intervjun fungerar som ett verktyg för neutralitet, är genom att samtidigt som den kommunicerar andra personers röster, markerar avstånd och formalitet. Att förmedla andras röster snarare än sin egen, är ett sätt att upprätthålla formaliteten, kombinerat med friheten av att använda andra personers historier för att skapa intressanta nyheter. Att identifiera olika sätt att visa på neutralitet är viktigt för att kunna undersöka hur begreppet tillämpas i olika journalistiska intervjusammanhang.¹⁹

2.3 Journalistiken idag

Den generella uppfattningen i svensk journalistisk forskning är att journalistiken genomgått en tydlig professionalisering sedan 1950-talet ungefär, och att professionaliseringen av yrket fortfarande pågår. Frågan är om det faktiskt är så eller om det går i motsatt riktning; att yrket genomgår en de-professionalisering. Under 2000-talet har nya medieformer växt fram vilket utmanar den traditionella journalistiska yrkesrollen och det blir svårare att definiera journalistiken som profession. Detta innebär att det blivit svårare att avgöra vem som är journalist och vad som är journalistik.²⁰

I och med internets uppkomst är den journalistiska arenan nu öppen för alla, inte bara för akademiskt utbildade journalister. Dessutom har detta förändrat sättet att göra journalistik på. Den växande interaktiviteten mellan förmedlaren och mottagaren gör att mottagaren i större utsträckning kan påverka innehållet i media vilket spär på det kommersiella intresset.

¹⁸ Ekström, Mats, Kroon, Åsa & Nylund, Mats (red.), *News from the interview society*, (Nordicom: Göteborg, 2006), s. 9-11.

¹⁹ Mats Ekström, Åsa Kroon, & Mats Nylund, s. 22.

²⁰ Nygren, s. 25.

Samtidigt är detta ett steg till ett mer demokratiskt samhälle, där fler får chansen att uttrycka sina åsikter. Detta blir dock en stor utmaning av journalisternas kunskapsmonopol och det kommersiella intresset som tycks bli allt större utmanar journalisternas autonomi och kontroll över arbetet. De egenskaper som professioner ska inneha får journalistyrket därmed allt svårare att identifiera sig med. I forskningen beskrivs den förändring som journalistiken genomgår mer och mer som en de-professionalisering av yrket vilket är en följd medieutvecklingen och att medielandskapet blir alltmer fragmenterat.²¹

För att kunna studera hur journalistiken förändras menar professorerna Mark Deuze och Tamara Witschge att den måste ses som en process, ett rörligt objekt som konstitueras allt eftersom det praktiseras. Det är en fragmenterad profession som mer och mer överlappar andra discipliner inom media och kommunikation. Man kan med fördel bredda sitt synsätt för vad journalistik kan vara, och istället för att försöka definiera det, studera vad det är på väg att utvecklas till.²² Inom många kreativa yrken har det i en post-industriell kontext skett en övergång från centraliserade och hierarkiska arbetssätt till mer decentraliserat och "nätverkande", vilken journalistiken är en del av.²³ Deuze och Witschge presenterar fyra huvudsakliga trender inom journalistiken som pekar på att professionen är på väg att förändras från ett stabilt och sammanhållet yrke till ett mer dynamiskt. Den första trenden är att det sker en omorganisering av arbetsmiljön. Journalister förväntas ha en mer företagsam inställning och ett mer individualistiskt synsätt på arbetet. I en postindustriell kontext handlar arbetet lika mycket om att driva och marknadsföra ett varumärke som att producera ett journalistiskt hantverk och förmedla en sanningsenlig bild. Den andra trenden är att nyhetsarbetet blir mer fragmenterat. Nyheter produceras både inom och utanför professionella medieorganisationer samt i flera medieformer och format. Denna fragmentering underlättas av outsourcing, offshoring och underleverantörer.²⁴

För det tredje kräver dagens digitala samhälle att varje individ agerar mer eller mindre journalistiskt. Detta då det finns en omfattande mängd information som måste inhämtas, bearbetas och sällas av privatpersonen för sedan användas på ett målmedvetet sätt genom någon av alla kommunikationstekniker. Vidare måste denne även bära ansvaret för konsekvenserna av sin kommunikation. Allt detta var något som bara journalister behövde behärska förr. För privatpersonen räckte det då med att ha tillgång till och förstå information. Det digitala samhället vi lever i kan ses som redaktionellt, ett samhälle där transmedialt

²¹ Nygren, s. 20-21.

²² Mark Deuze & Tamara Witschge, *Beyond journalism*, (Polity: Cambridge, 2020), s. 17.

²³ Deuze & Witschge, s. 28.

²⁴ Deuze & Witschge, s. 29-31.

arbete krävs av alla, inte enbart journalister. Den sista trenden handlar om den teknologiska utvecklingens inverkan på journalistiken. Idag har alla journalister en egen laptop med internet och tillgång till lättanvända publiceringsverktyg, kamera, mikrofon, tangentbord osv. Den nya tekniken har underlättat det journalistiska arbetet, vilket har lett till att många journalister kan utföra flera olika arbetsuppgifter. Tekniken innebär också att det även är lättare att producera journalistiskt arbete utanför redaktionen.²⁵

Journalistiken som profession är under stor press på grund av den samhällsförändring som sker och de utmaningar som uppstått i och med detta. Exempelvis en förändrad efterfrågan på marknaden och finansiella mål på tidningsredaktioner. De journalistiska grundvärderingarna är på väg att urholkas på grund av algoritmer och annan teknologi. Därmed sker en typisk de-professionalisering av journalistiken, samtidigt som alla professioner måste anpassa sig efter hur samhället förändras för att inte detta ska ske. Professionerna måste hela tiden bevisa vad de bidrar med. Responsen på samhällsförändringar blir ofta att de som praktiserar professionen anpassar sig och att professionen re-professionaliseras. Journalister försöker därmed hitta nya sätt att knyta an till deras ideal och till varandra för att avskärma professionen. I en postindustriell kontext kan professionalism dock ses som hybrid. Den traditionella avgränsningen finns fortfarande men det finns också mer nätverkande och reflexiva sätt att behålla professionell autonomi.²⁶

För att vi ska kunna förstå journalistiskt arbete i en tid av digitala kulturer, krävs nya tillvägagångssätt, menar Phoebe Maares och Folker Hanusch.²⁷ De sociala medierna spelar en betydelsefull roll sett till uppkomsten av nya aktörer inom det journalistiska området, och hur gränserna för journalistik har suddats ut. I studien undersöks specifikt Instagram som en särskilt viktig plattform där utrymme för nya format och engagemang som kan liknas vid journalistik, har skapats. De som jobbar med att skapa innehåll på plattformar som Instagram, till stor del influencers, utmanar uppfattningen om den journalistiska rollen eftersom utförandet av deras arbete är snarlikt exempelvis en livsstilsjournalist. Gränsdragningen beskrivs som en pågående process för distinktionen mellan de på insidan och de på utsidan, mellan metoder som är accepterade eller avvikande, och föreställningen om ett vi och dem. En central del i detta handlar om hur journalister ser sin egen roll i samhället, och viljan att själva särskilja sig från andra. Ett tillvägagångssätt är genom att referera till etiska ideal som autonomi och transparens, och separera sig från det som är kommersiellt. En poäng är att

²⁵ Deuze & Witschge, s. 29-31.

²⁶ Deuze & Witschge, s. 32-33.

²⁷ Phoebe Maares & Folker Hanusch, "Exploring the boundaries of journalism: Instagram micro-bloggers in the twilight zone of lifestyle journalism", *Journalism*, vol. 21(2), 2020, s. 262-278.

nyhetsinnehåll skapat av icke- eller semiprofessioner inte bör ses som gjort av några amatörer, eftersom andra journalister som avviker från normen och till exempel frilansar, också deltar i en medborgarjournalistik. Syftet med att studera gränsdragning på detta sätt, är att bidra till en förståelse kring utvecklingsprocessen inom det journalistiska området, och påföljderna för de traditionella journalistiska idealen och värderingarna. Likt Instagram, har även Youtube blivit en vanlig plattform för skapande av journalistiskt rörligt innehåll.

Journalisten och författaren Bethany Usher, analyserar förändringen i journalistik som praktisk profession. Hon menar att det idag finns ett annat typ av klimat där sådant som kändisskap, att vara sitt eget varumärke och att interagera med publiken har blivit allt viktigare. Det gäller både inom och utanför sociala medier. Även inom traditionell nyhetsmedia har det funnits en tradition av att arbeta med profilering, men detta blir mer komplicerat när strukturen förändras och många fler kan profilera sig inom det journalistiska fältet. För att kunna studera detta, behöver vi förstå att gränserna är suddiga mellan vad vi kallar influencer, kändis, journalist och politisk aktivist. Oavsett definition kvarstår det att handla mycket om att upprätthålla sitt eget personliga varumärke för att öka räckvidden, synligheten och på så sätt generera fler klick. Att man skapar en auktoritär person som kommunicerar med sin publik kan dock även ifrågasätta äktheten, framför allt i den politiska kommunikationen. En av hennes slutsatser berör, att om journalistiken ska fylla en meningsfull demokratisk funktion genom känslomässigt samspel, måste den ifrågasättas civilt. Detta för att klargöra om den kända personen som förmedlar informationen gör det med rätt agenda. Vad som är rätt agenda är dock subjektivt, och beror på hur väl de framförda åsikterna stämmer överens med publikens egna politiska övertygelser, och vad som faktiskt anses vara neutralt. Ur ett objektiva perspektiv, kan det snarare bero på huruvida personens huvudsakliga syfte uppfattas att underlätta för en meningsfull debatt, eller för att bredda marknaden för sitt eget varumärke.²⁸

²⁸ Bethany Usher, "The celebrified columnist and opinion spectacle: Journalism's changing place in networked public spheres", *Journalism*, vol. 22(11), 2021, s. 2836-2854.

2.4 De journalistiska idealen

För att förstå journalisters yrkesroll menar Deuze att journalistiken kan beskrivas som en ideologi snarare än till exempel ett yrke eller en profession. I denna kontext kan ideologi ses som ett system av övertygelser eller föreställningar som ger journalisterna mening åt sitt arbete och som karaktäriserar journalisterna som grupp. Forskning på mer alternativ journalism tyder på att journalister som arbetar inom olika genrer och olika medieformer har mer eller mindre samma värdegrund och ideal, vilket skapar en konsensus kring yrket och en samhörighet. Den gemensamma yrkesideologin legitimerar journalisters samhällsställning. De ideal som innefattas av denna ideologi kan delas upp i följande fem kategorier:²⁹

- ❖ *Public service*: Journalister delar en uppfattning om att de arbetar för allmänhetens bästa, att de för människors talan. Detta kan göras genom att granska och bevaka makten, och agera som informatör åt allmänheten.
- ❖ *Objektivitet*: Journalister är neutrala, objektiva, rättvisa och därmed trovärdiga. Objektiviteten är ett grundläggande ideal i den journalistiska yrkesrollen. Förmågan att föra fram olika sidors åsikter är en central del i en journalists uppfattning om sin egen yrkesroll, även om det samtidigt finns en medvetenhet om att fullständig objektivitet är ouppnåelig.
- ❖ *Autonomi*: Det journalistiska arbetet kräver redaktionell frihet och självständighet, och att journalisterna kan agera oberoende. För att detta ska vara möjligt måste samhället vara skyddat från censur, och journalisters arbete ska inte styras av kommersiella intressen.
- ❖ *Omedelbarhet*: Journalister är snabba och har en känsla för aktualitet. En journalist ska kunna agera omedelbart och fatta snabba beslut under till exempel nyhetsrapportering.
- ❖ *Etik*: Journalister delar en känsla för vad som är berättigat och etiskt korrekt. Även om politiska och sociala system kan skilja sig mellan länder finns ändå en gemensam internationell etik, som innefattar att vara sanningsenlig och objektiv. Men nya kommersialiserade medieförhållanden utmanar journalistisk praxis och det blir därmed svårare att uppnå etiska ideal, särskilt inom viss sorts nöjesjournalistik.

²⁹ Mark Deuze, "What is journalism? Professional identity and ideology of journalists reconsidered", *Journalism*, vol. 6(4), 2005, s. 444-450.

3. Metod och material

3.1 Val av metod och forskningsdesign

Den metod som använts vid genomförandet av denna studie är en kvalitativ textanalys. En kvalitativ forskningsstrategi är tolkande, vilket innebär att forskaren försöker tolka och förstå den sociala verkligheten.³⁰ Ofta ligger fokus på förändring och utveckling, då socialt liv ses som en process.³¹ Då journalistiken genomgår en förändring till följd av nya medieformer och vi genom studien försöker förstå hur detta utmanar professionen, är detta en passande forskningsstrategi. Textanalysen används för att tolka text, vilket ur ett semiotiskt perspektiv innefattar alla teckenbärande yttranden som skapar mening.³² Detta innebär att även video, som är en del av materialet i denna studie, kan ses som en form av text. Fokus ligger på att undersöka vad som sägs i respektive video, snarare än vad som sker visuellt.

Uppsatsens forskningsdesign är en fallstudie då Margaux Dietz Youtube-serie Partitempen är ett fall som exemplifierar det vi ämnar att undersöka. Syftet med att analysera ett fall är att få en djupare kunskap om det enskilda fallet, och därefter kunna sätta det i ett större perspektiv och kritiskt resonera kring en generell trend. Vidare ger fallstudien en närhet till det verkliga livet och utrymme för att visa på olika perspektiv och detaljer. Fallstudien kan vara användbar både för att generera och pröva olika hypoteser inom det valda forskningsämnet.³³ Fallstudieforskning behandlar det komplexa och specifika som det enskilda fallet visar på, och genomförs ofta i samband med en kvalitativ metod.³⁴ Valet av fall i studien är gjort med ett målstyrt urval. Det innebär att forskarna inte strävar efter ett slumpmässigt urval, utan strategiskt väljer ett fall som är relevant för de formulerade frågeställningarna.³⁵ Fallet kan definieras som ett typiskt eller representativt fall, då det fungerar som ett exempel på en större samhällelig trend. Det kan därför med enkelhet även kallas för exemplifierande fall. Ett typfall väljs i syfte att förklara omständigheter som en allmän situation visar på, vilket innebär att det exemplifierar något mer generellt. Fallet väljs för att det kan representera flera fall inom området eller för att det utgör en passande kontext för att kunna besvara studiens frågeställningar, inte för att det är ovanligt.³⁶

³⁰ Alan Bryman, *Samhällsvetenskapliga metoder*, 3. uppl., (Stockholm: Liber, 2018), s. 455.

³¹ Bryman, s. 481.

³² Mats Ekström & Larsåke Larsson (red.), *Metoder i kommunikationsvetenskap*, 2. uppl., (Lund: Studentlitteratur, 2010), s. 154.

³³ Bent Flyvbjerg, "Fem missförstånd om fallstudieforskning", *Statsvetenskaplig tidskrift*, vol. 106(3), 2003, s. 185-190.

³⁴ Bryman, s. 96.

³⁵ Bryman, s. 496.

³⁶ Bryman, s. 99.

3.2 Urval och insamling av material

Det material som undersökts i studien är Youtube-serien Partitempen med Margaux Dietz. Serien består av totalt åtta avsnitt som är ungefär 25 minuter långa, där partiledarna för Sveriges åtta största partier intervjuas i ett varsitt avsnitt. De avsnitt som valts ut till studien är de tre med flest visningar med anledning av att det säger något om videornas popularitet och därmed även diskussionen kring dem. Följande intervjuer är därmed de som undersöks: Jimmie Åkesson för Sverigedemokraterna, Ebba Busch för Kristdemokraterna och Magdalena Andersson för Socialdemokraterna. Antal visningar på respektive video presenteras i nedanstående tabell. Begränsningen till tre avsnitt är baserad på uppsatsens storlek och tidsram, men har också gjorts för att kunna analysera varje avsnitt mer djupgående än om fler hade valts ut till materialet. Det ansågs även viktigt att intervjun med Ebba Busch var inkluderad i materialet då denna varit ifrågasatt på grund av Margaux Dietz vänskapsrelation med partiledaren. Detta speglas dock av antalet visningar, då denna video fått näst flest visningar i hela serien trots att Kristdemokraterna är ett relativt litet parti. Partiernas storlek och politiska ideologier har funnits i åtanke vid urvalet men det har inte lagts särskild stor vikt vid detta då antalet visningar ansågs vara ett viktigare urvalskriterium i denna studie.

Vidare består materialet av kommentarer som de utvalda videorna har fått på Youtube. Detta för att bilda sig en uppfattning om hur Partitempen har tagits emot av tittarna och på så sätt kunna säga något om hur Margaux journalistiska insats bedöms. Vid insamlingen av kommentarerna har alla tre kommentarsfält gått igenom i sin helhet. Antalet kommentarer på respektive video presenteras i nedanstående tabell. För att välja kommentarer användes ett målstyrt urval, vilket innebär att de kommentarer som valts ut är relevanta för att kunna besvara frågeställningen.³⁷ De kommentarer som valdes bort är exempelvis påstående som var riktade mot partiledarna som personer eller att syftet med kommentaren var att förmedla någon typ av politisk åsikt. Den här typen av kommentarer bidrar inte till att besvara studiens forskningsfråga. Om kommentaren i fråga har fått ett stort antal gilla-markeringar i förhållande till andra kommentarer har vi valt att även presentera detta antal. Anledningen till det är att antalet gilla-markeringar anses visa på att många tittare håller med om det som står i kommentaren och att det kan säga något om den generella uppfattningen bland tittarna.

³⁷ Bryman, s. 496.

	Publiceringsdatum	Antal visningar	Antal kommentarer
Jimmie Åkesson, Sverigedemokraterna	30 mars 2022	352 981 visningar 2022-11-16	598 kommentarer 2022-11-02
Ebba Busch, Kristdemokraterna	20 april 2022	173 848 visningar 2022-11-16	237 kommentarer 2022-11-16
Magdalena Andersson, Socialdemokraterna	18 maj 2022	124 877 visningar 2022-11-16	395 kommentarer 2022-11-02

Tabell 1. En sammanställning av när de tre utvalda videorna är publicerade, antal visningar, antal kommentarer och vilket datum detta samlades in.

Till materialet som analyseras hör även artiklar publicerade i traditionell media som berör Partitempen. Detta i syfte att förstå hur diskussionen kring serien har sett ut inom journalistbranschen och även i samhället i stort. Insamlingen av artiklar genomfördes med hjälp av Mediearkivet Retriever och den sökningen som gjordes var “Margaux Dietz Partitempen” som under tidsperioden 2018 till den 2 november 2022 (när insamlingen genomfördes) gav 221 träffar. Alla träffar som är publicerade under 2018 och under 2022 fram till den dagen sökningen gjordes har gått igenom. Detta med anledning av att första säsongen av Partitempen publicerades 2018 och den andra 2022, båda inför riksdagsvalen. Artiklar publicerade åren däremellan gick inte igenom då programmet hade uppehåll och det inte skrevs lika mycket om det då. De artiklar som sedan valdes ut till materialet var de som ansågs relevanta för forskningsfrågan, vilket innebär att även insamlingen av artiklar gjordes med ett målstyrt urval.³⁸

3.3 Forskningsetiska överväganden

Det är en pågående diskussion om huruvida det som finns på internet är för offentligt bruk, därför har vissa etiska överväganden gjorts vid insamlingen av Youtube-kommentarerna till studien. Det finns en uppfattning om att information som frivilligt lagts ut på offentliga internetdomäner kan användas i forskning om personerna hålls anonyma. Om detta är fallet krävs inte samtycke från deltagarna.³⁹ Vidare ska informationen vara lättillgänglig och materialet ska inte vara känsligt. Det kan dock vara svårt att avgöra vilken information som är

³⁸ Bryman, s. 496.

³⁹ Bryman, s. 187.

av känslig natur, vilket gör detta problematiskt. Därför är det extra viktigt att personernas identitet inte avslöjas.⁴⁰ Med anledning av detta är alla kommentarer som använts i studien anonyma. Detta är även anledningen till att kommentarerna inte källhänvisas i undersökningen. För att göra kommentarerna mindre sökbara så är inte heller kommentarernas publiceringsdatum redovisade. Vidare är kommentarerna insamlade med medvetenheten om att de genom denna studie förevigas, och att det tar ifrån individerna rättigheten att radera sin kommentar.

3.4 Metodkritik

Kvalitativa analyser kan ibland kritiseras för att vara ungefärliga och subjektiva, eftersom både val, utformning och analys av informationen ofta är upp till de enskilda forskarna.⁴¹ Istället för att titta på studiens reliabilitet och validitet kan man därför med fördel bedöma kvalitativa undersökningar utifrån kriterierna tillförlitlighet och äkthet. Tillförlitlighet innefattar trovärdighet, överförbarhet, pålitlighet och “en möjlighet att styrka och konfirmera”. Det sistnämnda innebär att forskaren agerar i god tro då det inte går att genomföra studien med fullständig objektivitet på grund av att alla mer eller mindre är färgade av sin miljö. Forskaren ska inte låta egna värderingar påverka utförandet av studien och dess slutsatser.⁴² Med det sagt intygar vi att vi agerar i god tro och strävar efter ett objektivt förhållningssätt, samtidigt som vi är medvetna om att även vi är påverkade av vår miljö och att det undermedvetet har en betydelse för resultatet av studien.

Liknande kritik, att inte generera några tydliga resultat, riktas även mot fallstudien som forskningsdesign. Det är svårt att generalisera utifrån ett fall vilket gör att de ofta enbart är representativa för sig själva.⁴³ Flyvbjerg menar dock att en fallstudie alltid är beroende av sin kontext, och det är kontexten som hjälper forskaren att sätta fallet i ett tydligt sammanhang.⁴⁴ Vi är medvetna om att det inte går att hitta ett typfall som är representativt för alla andra fall inom samma område. I denna studie försöker vi enbart förstå den förändring som sker av journalistiken som profession genom att titta på ett fall som exemplifierar hur professionen utmanas av nya medieformer.

⁴⁰ Bryman, s. 188.

⁴¹ Merete Watt Boolsen, *Kvalitativa analyser, forskningsprocess, människa, samhälle*, (Malmö: Gleerups 2008), s. 88.

⁴² Bryman, s. 467-470.

⁴³ Boolsen, s. 88.

⁴⁴ Flyvbjerg, s. 185-190.

4. Analys

Analysen är uppdelad i fyra teman. Det första behandlar objektivitet och tillåts ta störst plats då det anses vara ett grundläggande ideal inom journalistiken, särskilt när det kommer till politisk journalistik. Vidare analyseras det faktum att Margaux Dietz inte besitter någon journalistisk utbildning och problematiken kring att hon ställer "enkla" frågor till partiledarna. Det tredje temat belyser drivkraften bakom Partitempen, om den grundar sig i kommersiella intressen eller en strävan efter att uppnå ett högre syfte. Analysen mynnar sedan ut i en diskussion om förskjutningen av yrkestitlar och vad det kan få för konsekvenser för journalistiken som profession.

4.1 Betydelsen av det journalistiska grundidealet objektivitet

Objektivitet är ett ideal som är starkt förknippat med den journalistiska yrkesrollen, vilket inrymmer neutralitet och trovärdighet. Detta är något som journalister alltid strävar efter trots att det är omöjligt att uppnå fullständig objektivitet, då alla är mer eller mindre färgade av sin omvärld.⁴⁵ När det gäller politisk journalistik kan det anses vara extra viktigt att journalisten som granskare av maktbärande är neutral och objektiv, och inte tar någon politisk ställning. Det avsnitt av Partitempen som släpptes först och även det som fått flest visningar och kommentarer är intervjun med Sverigedemokraternas partiledare Jimmie Åkesson. Att utläsa av kommentarerna och hur många gilla-markeringar de har fått är många eniga om att Margaux lyckas framställa sig som objektiv i intervjun. Kommentaren "Kul med detta igen, gillar att du håller det objektivt och sakligt utan att direkt blanda in egna åsikter!" har fått 394 gilla-markeringar. Någon skriver: "Skönt att se neutrala dialoger gör en gångs skull!" vilken har fått 238 gilla-markeringar och en annan kommentar "Härlig och fördomsfri programledare." har fått 305 gilla-markeringar.

I segmentet "Margaux Pursuit" får partiledaren välja mellan fyra kategorier som hör ihop med en fråga, många gånger av mer humoristisk och personlig karaktär. Denna fråga är sedan kopplad till en politisk följdfråga. Jimmie fick då en fråga kring mäns våld mot kvinnor. Jimmie besvarar den och Margaux ställer relevanta följdfrågor på ämnet, exempelvis förslag på åtgärder. Att ställa följdfrågor till intervjuobjektet istället för att reagera med egna känslor eller ge utvärderande svar kan vara ett sätt för intervjuaren att visa på neutralitet.⁴⁶ Det kan dock ifrågasättas huruvida Margaux följdfrågor är av kritisk och granskande

⁴⁵ Deuze, s. 444-450.

⁴⁶ Ekström, Kroon & Nylund, s. 9-11.

karaktär. Det märks tydligt att de få politiska frågor som ställs är förutbestämda då de behandlar aktuella politiska ämnen samtidigt som de är kopplade till något personligt med partiledaren i fråga. Margaux agerar inte spontant när frågorna ställs och även när det kommer till följdfrågor håller hon sig strikt till manus. Vid flera tillfällen låter hon påstående som borde ifrågasättas med fler följdfrågor gå obemärkt förbi. Något som alltid genomsyrat journalistiken är att man är en granskare av makten och ger en röst åt folket.⁴⁷ Ett av de journalistiska idealen som Deuze belyser är "public service" som innebär att journalister arbetar för allmänhetens bästa.⁴⁸ Detta kan kopplas till begreppet altruism inom professionsforskning, att professioner tjänar ett högre syfte, i detta fall som granskare av makthavare, vilket politiker är.⁴⁹ Om Partitempen kan ses som en journalistisk granskning av makthavare är svårt att besvara. Även om frågorna är "enkla" än de som ställs i traditionella medier så ställer Margaux politiska frågor och partiledarna förmedlar sin ståndpunkt. I flera fall ger de även förslag på konkreta åtgärder på problem som deras parti vill genomföra, liksom partiledarintervjuer i traditionella medier. Bristen på mer kritiska frågor och den skämtsamma stämningen som genomsyrar alla avsnitt tar det dock längre från granskande journalistik och mer åt underhållning.

Tittarna verkar dock vara desto mer övertygade om att Margaux håller en journalistisk granskande nivå. Någon skriver: "Hade hellre sett Margaux som moderator i partidebatterna!" och följande kommentar har fått 290 gilla-markeringar: "Tydligt så krävs det en influencer/YouTuber i Sverige för att kunna ha ett samtal som inte slutar på dagnisnivå med vissa politiker. Grymt Margaux och ett stort plus till dig, lika stort minus till journalistkåren som inte klarar av sitt jobb!". Journalistkåren själva håller inte med om detta. I en ledare får hon hård kritik av journalisten Nora Wurtzel som skriver: "När Åkesson säger att feminism för honom är kopplat till vänsterextremism kommer ingen reaktion. [...] Åkesson börjar prata om skoluniform och att förbjuda slöja. Reaktionen från Dietz är att tacka Jimmie för svaret. I stället för följdfrågor fokuserar hon på vilka strumpor han har på sig."⁵⁰ Det stämmer att Margaux i många delar av intervjun endast bekräftar det som sägs utan att ställa några kritiska följdfrågor. Ett exempel på detta är när Jimmie ska säga tre ord som han tror att Nooshi Dadgostar, partiledare för Vänsterpartiet, beskriver honom med och säger: aggressiv, arg och snäll. Då berättar Jimmie att Nooshi har kallat honom aggressiv en

⁴⁷ Nygren, s. 16-18.

⁴⁸ Deuze, s. 444-450.

⁴⁹ Nygren, s. 16-18.

⁵⁰ Nora Wurtzel, "Influencers plojmys blir ett demokratiskt haveri", *Folkbladet* 2022-04-06, hämtad från <https://www.folkbladet.nu/2022-04-06/influencers-plojmys-blir-ett-demokratiskt-haveri> (2022-11-02).

gång när han skällde på Per Bolund, språkrör för Miljöpartiet, varpå Margaux frågar vad han sa. Jimmie svarar: “Jag sa att Per Bolund skulle sluta kalla mig för nazist. Jag tyckte själv att jag var ganska snäll ändå men hon tyckte att jag var aggressiv.” Margaux väljer att inte kommentera detta över huvud taget, hon säger bara japp och går vidare till nästa fråga. Detta kan tänkas vara ett sätt för Margaux att inte visa sina personliga åsikter och att tittarna då uppfattar henne som neutral eftersom hon inte lägger några egna värderingar i det som sägs. Samtidigt är det i egenskap av journalist och granskare av makten viktigt att vara kritisk till svaren och att inte bara bekräfta dem.

Kommentarerna på avsnittet med Socialdemokraternas partiledare Magdalena Andersson är också till stor del positiva när det kommer till objektiviteten i intervjun. Ett exempel är “Älskar hur trevlig och objektiv du är med alla Margaux! Härlig kvinna du är Magdalena <3”. Tittarna tycks anse att Margaux är objektiv men när hon ska ställa en fråga om mäns våld mot kvinnor lyser hennes känslor uppenbarligen igenom. Hon inleder med att säga “Av de kvinnor som blir utsatta är det många som tvingas fly eller gömma sig, och det känns ju så jäkla orättvist. Vad kan man göra åt den situationen? Man känner att man hellre vill straffa mannen, att inte kvinnan ska behöva gömma sig.” Vad publiken anser är rätt agenda är dock subjektivt, och beror på hur väl de framförda åsikterna stämmer överens med publikens egna politiska övertygelser, och vad som anses vara neutralt.⁵¹ Gällande Margaux fråga, är det inte en särskilt kontroversiell åsikt hon uttrycker och det är troligtvis många tittare som håller med henne, vilket gör att frågan snarare kan uppfattas som neutral än att vara ett ställningstagande. I intervjun är det stort fokus på att Magdalena Andersson blev Sveriges första kvinnliga statsminister och Margaux säger “Du är ju faktiskt Sveriges första kvinnliga statsminister, vilket jag tycker är jättehäftigt och superinspirerande, det var på tiden”. Även i detta exempel uttrycker Margaux sin egen åsikt även om tittarna troligtvis instämmer. Objektivt sett beror rätt agenda snarare på om det huvudsakliga syftet är att underlätta i debatten eller att bredda marknaden för sitt eget varumärke.⁵² Margaux syfte med utspelet kan vara att underlätta för tittarna i diskussionen samtidigt som hon vill upprätthålla en viss bild av sitt kändisskap och varumärke som influencer. Eftersom hennes relation med publiken har en betydelsefull roll, kan det antas att publikens uppfattning av henne är viktigare än att vara hundra procent neutral, till skillnad från en “riktig” politisk journalist som inte har lika stor anledning att upprätthålla en god relation till sin publik. Det har till exempel och göra med att andra journalistiska format inte är lika beroende av publikens

⁵¹ Usher, s. 2836-2854.

⁵² Usher, s. 2836-2854.

åsikter i samma utsträckning. Inom public service, som inte är kommersiellt drivet, kommer de politiska programmen att fortsätta oavsett. En viktig aspekt är dessutom, med tanke på dessa ämnen, att den största delen av Margaux följare är unga tjejer. Hon vet därför att detta berör många av hennes tittare, och att de troligtvis instämmer i det hon säger.

Avsnittet med Kristdemokraternas partiledare Ebba Busch kan anses vara något problematiskt när det kommer till objektiviteten. Detta då Margaux har en privat vänskapsrelation med Busch, något som varit mycket omskrivet. Vännerna stiftade bekantskap efter inspelningen av första säsongen av Partitempen 2018 och i april 2019 vigde Ebba Busch Margaux och hennes dåvarande man.⁵³ I oktober 2020 deltog Ebba Busch i Margaux 30-årsfirande trots rådande corona-restriktioner och i influencerns podcast "Margaux & Theo" avslöjar Margaux att hon efter festen blivit hemskjutsad av Buschs livvakter.⁵⁴ När partiledaren i juli 2021 i ett inlägg på sin instagram erkänner sig skyldig till grovt förtal är Margaux där med en stöttande kommentar. "Helt rätt" skriver hon.⁵⁵ Trots detta publiceras i april 2022 ett avsnitt av Partitempen där Margaux intervjuar sin väninna. Inför avsnittet har Margaux intervjuats på Expressens Youtube-kanal och när hon får frågan av reportern Daniel Ingmo om deras vänskapsrelation påverkar intervjun med Busch svarar hon: "Nej. Jag har verkligen inga problem med att separera jobb och privatliv. Däremot så tycker jag att det är lättare att intervjua de andra partiledarna, när man faktiskt vet svaret på någonting så är det ju svårare." Varpå Ingmo frågar: "Så det va svårare att intervjua Ebba Busch?" Margaux svarar: "Möjligen lite, men som sagt inte när det kommer till att vara opartisk eller vad jag tycker eller så."⁵⁶

Redan i början av avsnittet med Ebba Busch kan tittaren enkelt lista ut att de båda känner varandra. Det inleds med att de pratar om Buschs val av behå och sedan säger Busch uttryckligen "Du känner mig bättre nu än förra gången så det kan bli mycket svårare." Buschs val av personlig sak är en bilnyckel varpå Margaux kommenterar med ett skratt "Det känns lite skrytsamt", vilket man kan tänka sig att hon inte hade sagt till vem som helst. Tittarna har snabbt upp vänskapsrelationen och tycker till i kommentarsfältet. Kommentaren "Det märks

⁵³ Aino Oxblod, "Margaux Dietz vigsel ogiltig - på grund av Ebba Busch Thor", *Expressen* 2019-09-21, hämtad från <https://www.expressen.se/noje/margaux-dietz-vigsel-ogiltig-pa-grund-av-ebba-busch-thor/> (2022-11-21).

⁵⁴ Torbjörn Ek, "Margaux hemkörd av Ebba Buschs livvakter efter vilda festen", *Aftonbladet* 2020-10-06, hämtad från <https://www.aftonbladet.se/nojesbladet/a/IEAV9I/margaux-hemkord-av-ebba-buschs-livvakter-efter-vilda-festen> (2022-11-21).

⁵⁵ Linn Anglerfjord, "Margaux Dietz stöd till Ebba Busch - efter erkännandet", *Expressen* 2021-07-02, hämtad från <https://www.expressen.se/noje/margaux-dietz-stod-till-vannen-ebba-busch-efter-erkannandet/> (2022-11-21).

⁵⁶ Expressen. "Margaux Dietz om relationen till Ebba Busch: Har en del gemensamt", 2022-04-07, YouTube-video, 6:02, <https://www.youtube.com/watch?v=Ib6POKUUXkQ> (2022-11-21).

så tydligt att ni är nära vänner, tyvärr inte några neutrala intervjuer.” har fått 106 gilla-markeringar. Kommentaren har dock fått svaret “Är nog svårt för vem som helst att framstå som neutral när man intervjuar en nära vän. Tycker videon var underhållande”. Ett annat svar lyder: “Margaux är mer neutral när hon intervjuar sin vän än SVT är när dom intervjuar vänsterpolitiker”. Någon annan skriver: “Kompisfika.... vet inte hur man ska kunna sitta med alla partier när man är bundis med en part... blir liksom konstigt??? Hur kan de andra ens ställa upp på det att inte bli lika behandlad?? Eller är det viktigare att synas än inte....”. Det är alltså inte många som har missat att de känner varandra, men att lyda av kommentarerna är åsikterna kring Margaux insats delade. Enligt Nygren ska den professionelle vara neutral och arbeta för det allmännas bästa.⁵⁷ Som tidigare diskuterat är det även i detta avsnitt en brist på kritiska följdfrågor, något som enligt Ekström, Kroon & Nylund kan vara ett sätt att visa neutralitet.⁵⁸ Men detta är inte en följd av att de är vänner utan det är liknande intervjuteknik i alla avsnitten. Den skämtsamma stämningen kan även den tyckas bero på att de är vänner men humorn och lättsamheten genomsyrar hela serien. Som poängterat förstår tittaren tidigt att de känner varandra men när intervjun väl är igång skiljer sig Margaux beteende inte avsevärt från de andra avsnitten. Det är liknande frågor som ställs och intervjun genomgår de sedvanliga segmenten på ett underhållande sätt. När Busch på slutet ska avtackas säger Margaux “Tack för att du kom till Partitempen, det betyder jättemycket.” Att det betyder mycket för Margaux att Busch har varit med kan tänkas bero på deras relation, då hon inte sagt något liknande till de andra partiledarna.

För ovanlighetens skull är tittarna och journalisterna någorlunda överens kring avsnittet med Ebba Busch. Det är inte bara i kommentarsfältet som deras relation påpekas. När Margaux gästade Nyhetsmorgon inför starten av andra säsongen av Partitempen var journalisten och programledaren Steffo Törnquist skeptisk. Han menar att de hanterar alla partiledare likvärdigt och undrar om Margaux tänker likadant, varpå hon uttrycker att det för henne är “jätteviktigt att vara helt opartisk och att de ska framställas på samma sätt allihopa”. Steffo säger “Då har vi ett problem” och sedan “Din festpolare Ebba Busch, vill ju du hylla på något sätt? Eller?”. Margaux håller inte med, utan menar att hon är opartisk och kan lämna sina privata relationer utanför jobbet.⁵⁹ Journalisten Johannes Gustavsson ser dock det faktum att influencers tar en journalistisk roll ur ett annat perspektiv, och skriver följande: “Dietz’s

⁵⁷ Nygren, s. 14.

⁵⁸ Ekström, Kroon & Nylund, s. 9-11.

⁵⁹ Natalie Mourad, “Steffos kommentar om Ebba Busch leder till dålig stämning i studion – då säger gästen ifrån”, *Svensk Dam* 2022-05-05, hämtad från <https://www.svenskdam.se/noje/steffos-kommentar-om-ebba-busch-leder-till-dalig-stamning-i-studion-da-sager-gasten-ifran/8432217> (2022-11-02).

följare råkar exempelvis veta att hon umgås privat med Busch och i kommentarsfälten anmärker många på att intervjun inte känns opartisk. Det tar dock inte bort det faktum att hon tillgängliggjort information om valet för många förstagångsväljare och att hon är ett föredöme på just det sättet.”⁶⁰ Detta kan tolkas som att Margaux inte har lika höga krav på sig som “riktiga” journalister, då hon nästan kommer undan med att vara partisk, vilket kan tänkas bero på att hon inte är utbildad journalist. Hade en journalist gjort detsamma skulle inställningen antagligen inte vara lika lättvindig, då objektivitet är en grundbult i den journalistiska yrkesrollen.⁶¹

I en ledare skriver journalisten Anela Murguz angående vänskapsrelationen “Att hålla avstånd till de man granskar kan göras på olika sätt och för många journalister är det en självklarhet. Annars kommer man för nära makthavare samtidigt som förtroendet hos allmänheten naggas i kanten.”⁶² Enligt Brante är förtroendet för kåren en viktig aspekt för en profession och baseras på människors allmänna uppfattningar.⁶³ Trots att det är tudelat huruvida Margaux tillhör den journalistiska professionen, är det en typ av journalistiskt material hon publicerar, vilket utmanar professionens gränser. Influencers är en ny typ av makthavare och i detta vilar ett stort ansvar för hur denna makt brukas. Margaux är fri att använda sin plattform hur hon vill men när hon väljer att granska andra makthavare blir det problematiskt om hon står dem nära. Grundbulten i journalistik är enligt Nygren att vara en oberoende granskare av makten.⁶⁴ Detta blir svårt att leva upp till för en influencer som umgås med en partiledare och Margaux agerande riskerar därmed att urholka förtroendet för den journalistiska professionen.

⁶⁰ Johannes Gustavsson, “Fyra betydande nedlag - här är influencers roll i valrörelsen 2022”, *Resumé* 2022-09-09, hämtad från <https://www.resume.se/alla-nyheter/opinion/fyra-betydande-nedslag-har-ar-influencers-roll-i-valrorelsen-2022/> (2022-11-02).

⁶¹ Deuze, s. 444-450.

⁶² Anela Murguz, “Om influerare ska granska makten måste de hålla avstånd till den”, *Borås tidning* 2022-04-14, hämtad från <https://www.bt.se/ledare/om-influere-ska-granska-makten-maste-de-halla-avstand-till-den-d020f0d7/> (2022-11-02).

⁶³ Brante, s. 15-34.

⁶⁴ Nygren, s. 16-18.

4.2 Maktgranskare utan journalistisk utbildning

Att Margaux inte har någon journalistisk utbildning och trots detta förmedlar politisk information som når ut till en stor mängd människor, kan vara problematiskt. Detta påpekar journalisten Nora Wurtzel: "När influencers ska försöka axla rollen som förmedlare av politisk information blir det tydligt att kompetensen inte finns." Vidare menar hon att "Det är smärtsamt att se hur politiker kan välja bort de obekväma frågorna från journalister till förmån för familjära samtal med influencers. Vad händer när grunden för journalistiken, att granska makten, väljs bort av politikerna? [...] Makten måste granskas av kompetenta journalister."⁶⁵ Flera av de egenskaper en profession bör inneha som Brante belyser handlar om kunskap. Professionella besitter unik kunskap som karaktäriserar professionen, och de är förmedlare av densamma. Vidare är universitetsutbildning ett av Brantes kriterier, som historiskt sett har spelat en betydelsefull roll. Denna roll har dock kommit att minska till följd av fler yrkesutbildningar och att vissa professioner inte längre kräver universitetsutbildning.⁶⁶ Detta är något som Margaux inte uppfyller. Hon har inte den journalistiska kompetensen som är unik för journalistiken som profession och hon har inte någon universitetsutbildning. Dock är utbildning inte förknippat med något av de ideal som Deuze menar är typiska för journalistiken.⁶⁷ Det ska även poängteras att alla journalister inte heller besitter någon universitetsutbildning och att deras unika kunskap kommer med erfarenhet från yrket.

Samtidigt har Margaux aldrig påstått sig vara en journalist. Hon säger själv i en artikel att "Eftersom jag inte är journalist så känner jag att jag kan ställa sådana frågor som de inte är vana att få."⁶⁸ Det är tydligt att frågorna är anpassade efter Youtube-formatet då det är personliga frågor som ställs i underhållande segment och det ska vara korta svar från partiledarna. De enklare frågorna är dessutom anpassade efter hennes yngre målgrupp vilket hon själv vidare säger i samma artikel: "Framför allt är det här ett program som är tänkt att engagera första- och andragångsväljarna och få dem att bli intresserade av politik. Det kan vara lite komplicerat att följa debatter, men det här kommer att vara på en nivå som alla kan ta till sig och förstå." Enligt hennes tittare verkar detta vara något hon har lyckats med. Någon skriver: "Kul att du är igång igen, älskar detta! Politik ska vara roligt och enkelet att förstå. Kul och se hur konceptet och studion utvecklats också" och någon annan "Kul och bra upplägg för att uppmärksamma politik på ett mer lättsamt sätt!". Ett av idealen som Deuze

⁶⁵ Nora Wurtzel, "Influencers plojmys blir ett demokratiskt haveri", *Folkbladet* 2022-04-06, hämtad från <https://www.folkbladet.nu/2022-04-06/influencers-plojmys-blir-ett-demokratiskt-haveri> (2022-11-02).

⁶⁶ Brante, s. 15-34.

⁶⁷ Deuze, s. 444-450.

⁶⁸ Kristina Erkenborn, "Margaux Dietz intervjuar partiledarna", *Sydöstran* 2022-02-23, hämtad från <https://www.sydosttran.se/kultur/margaux-dietz-intervjuar-partiledarna-a784f3d1/> (2022-11-02).

menar kännetecknar journalistyrket handlar om omedelbarhet och aktualitet. Omedelbarhet är främst kopplat till nyhetsjournalistiken och innebär att journalister ska kunna fatta snabba beslut. Men det inrymmer också att journalister har en känsla för aktualitet.⁶⁹ Detta är något som Margaux har då hon genom att göra Partitempen använder sin plattform till att lyfta politiska frågor, vilket är aktuellt inför valet. Margaux har dessutom en förmåga att kunna anpassa sitt innehåll efter målgruppen, vilket är anledningen till att frågorna som ställs är av enklare karaktär, som hon själv belyste i tidigare citat. En poäng Maares och Hanusch gör är att journalistiskt innehåll som är skapat av icke- eller semiprofessioner inte ska ses som att det är gjort av några amatörer då även journalister genom att till exempel frilansa deltar i medborgarjournalistik.⁷⁰

Men det är inte alla som håller med om att hon lyckats anpassa frågorna efter målgruppen. I ett avsnitt av Resumés valserie "Påverkarna" är panelisterna mycket kritiska. "Hade det inte varit bättre att ta bort allt det tramsiga och göra det kort och koncist lättpaketerade till de unga att ta till sig? De är unga – inte svagbegåvade." Redaktören för Partitempen besvarar kritiken: "Konceptet är till för förstagångsväljare som inte har koppling till politiken. Det är ett bra format för dem att få ett första insteg för att sedan gå vidare till andra program."⁷¹ Men i en kulturartikel i Expressen är journalisten inne på samma spår som panelisterna: "Syftet med intervjuerna sägs vara att nå ut till en publik av förstagångsväljare, men upplägget tyder på underskattning, för att inte säga förakt, för ungas intelligens." Här läggs dock ansvaret på partiledarna istället för Margaux: "Självklart kan Margaux Dietz göra vad hon vill med sin kanal på Youtube. Men det är partiledarna som borde veta bättre. Leva sig in i sin roll som statsmän."⁷²

Beträffande partiledare så är Magdalena Andersson med i Partitempen för första gången. Det kan vara bidragande till att en större del av hennes avsnitt ägnas åt personliga anekdoter, även om den personliga touchen inte är utmärkande för hennes avsnitt. I segmentet "Bu eller Bä" får partiledarna tycka till om olika begrepp som är anpassade efter respektive person. För Magdalena nämns bland annat Zimbabwe, vilket Margaux kopplar till att det var där partiledaren blev friad till av sin man. Mellan de mer personliga frågorna avverkas ämnen som är kopplade till Socialdemokraternas politik. Blandningen av det personliga och politiska

⁶⁹ Deuze, s. 444-450.

⁷⁰ Maares & Hanusch, s. 262-278.

⁷¹ Resumé, "Hård kritik mot Partitempen: "Målgruppen är ung – inte svagbegåvad", 2022-04-26, hämtad från <https://www.resume.se/kommunikation/tv/hard-kritik-mot-partitempen-malgruppen-ar-ung-inte-svagbegavad/> (2022-11-02).

⁷² Gunilla Brodrej, "Partiledarna skämmer ut sig hos Margaux Dietz", *Expressen* 2022-04-11, hämtad från <https://www.expressen.se/kultur/gunilla-brodrej/partiledarna-skammer-ut-sig-hos-margaux-dietz/> (2022-11-02).

uppskattas inte av alla. Helhetsuppfattningen blir att serien är icke seriös. Någon skriver: “Klart som fan att alla partiledare ställer upp här. Var är de kritiska frågorna? Partitempen är ett namn som inte stämmer överens med utfallet. Detta är ju bara MMM - Mys Med Margaux.” Till skillnad från tidigare exempel på kommentarer är detta en tittare som snarare håller med de kritiska journalisterna om frågornas enkelhet.

När Partitempens första säsong släpptes kritiserades det faktum att influencers tar allt större utrymme i den politiska debatten, och att politiker väljer deras kanaler framför de traditionella nyhetsmedierna. Det är problematiskt eftersom det blir ett fritt spelrum för alla partiledare att visa sina bästa och mest kärleksfulla sidor. “De får ungefär en kvart gratis reklam att framföra sina politiska budskap och bli omtyckta av Margaux tittare”, skrev journalisten Rasmus Karlsson i en krönika. Att partiledarna väljer detta format framför andra mer seriösa, menar han gör det svårare för journalister att få möjligheten att ställa kritiska frågor om sådant som budgetar och nya politiska förslag.⁷³ Diskussionen kring Partitempens icke seriositet kvarstod även efter andra omgången av programmet och debatteras i tidningen Journalisten. Mängden intervjuförfrågningar som partiledarna får har ökat på grund av att även influencers nu antror arenan, vilket gjorde att flera stora nyhetsmedier upplevde det svårare att få tag i partiledarna under valåret. Att politikerna tenderar att välja sociala medier framför traditionella kan bero på att de lättare kan kontrollera sammanhanget. I intervjuer med influencers blir det ett enkelt tillfälle att synas, utan att behöva svara på kritiska motfrågor.⁷⁴ Elaine Eksvärd menar att det kanske gynnar dem som personer, men att det drabbar de frågor som är viktiga på riktigt. “Jag kastar inte skugga över Margaux, jag vill rikta ljus på att stora frågor ibland skyfflas bort till förmån för stora influencers”.⁷⁵ Ingela Wadbring menar däremot att eftersom programmet är riktat till sin unga målgrupp, är partiledarnas medverkan och de personliga inslagen inte helt dumt. “De som tittar på Partitempen på Youtube kommer troligen aldrig att titta på en partiledarutfrågning på tv (...). Däremot kommer de eventuellt att lära sig någonting om de tittar på Partitempen, åtminstone om partiledarna som personer. Och kanske få en aning intresse för politik?”⁷⁶

⁷³ Rasmus Karlsson, “Influencers påverkar valet?”, *Dala-Demokraten* 2018-04-02, hämtad från <https://www.dalademokraten.se/2018-04-02/rasmus-karlsson-influencers-paverkar-valet> (2022-11-02).

⁷⁴ Hanna Lundquist, “Huggsexa om politikernas tid”, *Journalisten* 2022-06-20, hämtad från <https://www.journalisten.se/nyheter/huggsexa-om-politikernas-tid> (2022-11-02).

⁷⁵ Elaine Eksvärd, “Youtuber framför Agenda”, *Göteborgs-Posten* 2018-06-11, hämtad från <https://www.gp.se/nyheter/youtuber-framfor-agenda-1.6505180> (2022-11-02).

⁷⁶ Ingela Wadbring, “Partiledare hos Hyland och Dietz”, *Alingsås Kuriren* 2022-05-18, hämtad från <https://www.pressreader.com/sweden/alingsaskuriren/20220518/textview> (2022-11-02).

4.3 Att tjäna ett högre syfte eller drivas av en kommersiell kraft

Deuze och Witschge presenterar flera trender som tyder på att journalistyrket är på väg att förändras från ett stabilt och sammanhållet yrke till ett mer dynamiskt. En av de här trenderna är en förändring av arbetsmiljön, där journalister förväntas ha en mer företagsam inställning.⁷⁷ Även Nygren poängterar att journalistiken har kommersialiserats i takt med nya medieformers framfart. Kommersialiseringen spås på av en ökad interaktivitet och att mottagaren i större utsträckning kan vara med och på innehållet, vilket utmanar den journalistiska professionens autonomi och makten över arbetet.⁷⁸ Ett av de journalistiska idealen som Deuze tar upp är autonomin, eller självständigheten, som innefattar att journalistiken inte ska styras av kommersiella intressen.⁷⁹ Så på sätt och vis strider denna utveckling mot de journalistiska grundvärderingarna. För att återkoppla till professionsforskningen så genomsyras de professionellas arbete av altruism, de tjänar ett högre syfte, i journalistikens fall som granskare av makten och informatörer. Istället för ekonomiska mål strävar de professionella efter att hjälpa andra.⁸⁰

Med tanke på att Margaux namn kan ses som ett varumärke och att hon använder det i syfte att göra reklam för olika produkter och tjänster så kan man anta att hon drivs av kommersiella intressen snarare än av något högre syfte att granska makten. Att göra Partitempen i samband med val är dessutom ett sätt för henne att nå ut till en bredare målgrupp. Flera av videorna i serien har mycket fler visningar än hennes andra videos, vilket tyder på att även personer som inte följer hennes kanal har hittat dit. En kommentar som bekräftar detta lyder: "Aldrig kollat någonting som du gjort, någonsin. Vet helt seriöst inte alls vem du är. Men läste i tidningen att du skulle genomföra dessa samtal, och att du gjorde det förra valet. Kan bara säga bigup. Så jävla härligt att se samtal utan politisk-lutning." Då Youtube är en kommersiell plattform betyder fler visningar mer pengar och även en större spridning av Margaux varumärke. Sett ur detta perspektiv finns det absolut en kommersiell drivkraft bakom skapandet av Partitempen, vilket inte går hand i hand med journalistiska värderingar. När Margaux själv pratar om drivkraften till att göra Partitempen belyser hon vikten av att använda sin plattform till att nå ut till förstagångsväljare. Hon säger följande i en intervju: "Framför allt är det här ett program som är tänkt att engagera första- och

⁷⁷ Deuze & Witschge, s. 29-31.

⁷⁸ Nygren, s. 20-21.

⁷⁹ Deuze, s. 444-450.

⁸⁰ Nygren, s. 16-18.

andragångsväljarna och få dem att bli intresserade av politik.”⁸¹ Att informera och arbeta för allmänhetens bästa innefattas av det journalistiska idealet “public service”.⁸² Det innebär att Margaux faktiskt drivs av ett ideal som enligt forskning ses som typiskt journalistiskt. Dessutom menar Ekström, Kroon och Nylund att mycket av samhällsinformationen som nått allmänheten idag har förmedlats genom intervjuer, vilket har spelat en betydelsefull roll för att upprätthålla journalistikens autonomi och makt i det offentliga rummet.⁸³ Flera i journalistkåren tycker att det är bra att Margaux använder sin plattform till att förmedla politik och samhällsfrågor. Journalisten Amanda Törner skrev i en krönika redan inför Partitempen 2018: “Jag tror dessutom vi är många som när vi en gång var osäkra förstagångsväljare hade behövt lite uppmuntran från en förebild - eller rent av en spark i baken - att våga skapa sig en politisk åsikt.” I krönikan menar Törner att det är bra att Margaux använder sitt inflytande till att förmedla politik och att det kan bidra till att öka valdeltagandet bland unga.⁸⁴

Även journalisten Johannes Gustavsson menar att influencers kan öka både valdeltagandet och samhällsintresset bland unga, då de har en förmåga att nå den målgruppen. “Ett initiativ som jag verkligen uppmuntrar är hur influencers använder sina sociala medier för att prata om samhället, politiken och i det här fallet även valet.” skriver Gustavsson.⁸⁵ I Margaux kommentarsfält är det flera som håller med om att det hon gör är viktigt för demokratin. “Väldigt bra att uppmärksamma valet för sina följare för att få folk mer engagerade. [...]” Följande kommentar har fått 230-gillamarkeringar: “<3 Så kul och bra att du uppmärksammar valet!”. Med denna diskussion i ryggen kan Margaux arbete ändå ses som journalistiskt då hon använder sin plattform till att sprida samhällsviktig information, och på så sätt arbetar för allmänhetens bästa. Detta innebär dock inte nödvändigtvis att hon inte också drivs av kommersiella intressen. Men det ska understrykas att många mediehus som producerar journalistik idag även drivs av kommersiella intressen. De enda som går fria är public service.⁸⁶

⁸¹ Kristina Erkenborn, “Margaux Dietz intervjuar partiledarna”, *Sydöstran* 2022-02-23, hämtad från <https://www.sydostran.se/kultur/margaux-dietz-intervjuar-partiledarna-a784f3d1/> (2022-11-02).

⁸² Deuze, s. 444-450.

⁸³ Ekström, Kroon & Nylund, s. 9-11.

⁸⁴ Amanda Törner, “De har ju just det där - inflytande”, *Dagens Media* 2018-09-09, hämtad från <https://www.dagensmedia.se/expert/debatt/de-har-ju-just-det-dar-inflytande-6929479> (2022-11-02).

⁸⁵ Johannes Gustavsson, “Fyra betydande nedlag - här är influencers roll i valrörelsen 2022”, *Resumé* 2022-09-09, hämtad från <https://www.resume.se/alla-nyheter/opinion/fyra-betydande-nedslag-har-ar-influencers-roll-i-valrorelsen-2022/> (2022-11-02).

⁸⁶ Nygren, s. 16-18.

4.4 Konsekvenserna för den journalistiska professionen

Det blir i flera exempel från tidigare diskussion tydligt att det finns en underliggande konflikt mellan journalister och influencers. Flera journalister verkar inte vilja associeras med Margaux Dietz och influencers generellt. Från flera håll har både hon och Partitempen fått hård kritik för att vara för flamsig eller icke neutral, vilket kan vara anledningen till att journalister inte vill jämföras med de formaten. Ett sätt för journalisterna att själva separera sig, och därmed behålla sin professionella autonomi, är att dra en gräns mellan sin yrkesroll och det journalistiska arbete som influencers gör. Eftersom gränsdragningen beskrivs som en pågående process för att skilja de på insidan från de på utsidan, är den också beroende av hur journalisterna ser sin egen roll i samhället, och på vilket sätt de avser att särskilja sig från andra som gör liknande jobb.⁸⁷ Den så kallade "insidan" kan i detta fall antas vara journalistkåren, och "utsidan" de som försöker ta sig in på det journalistiska fältet. Ett sätt för journalister att dra en gräns är genom att referera till begrepp som autonomi och transparens, och separera sig från det kommersiella.⁸⁸ En strategi är i detta fall att använda sin journalistiska kritiska röst till att argumentera för att Margaux Dietz inte tillämpar journalistiska ideal. Det görs i artiklarna genom att påpeka att hon låter sig påverkas av kommersiella intressen och i vilka situationer hon i sina intervjuer inte är objektiv.

Eftersom konceptet Partitempen utmanar journalistrollen, vill journalisterna möjligtvis skydda sin professionella identitet. Egentligen finns det inga eviga professioner, men yrkesgrupper kan arbeta för att förbli professionella genom att följa med i samhällets utveckling och avgränsa sitt yrkesområde för att behålla sitt inflytande och status.⁸⁹ På grund av att gränserna för vad som kan anses vara journalistik flyttas behöver avgränsningen för yrkesrollen eventuellt anpassas. Deuze och Witschge menar att den traditionella avgränsningen fortfarande finns, men att det idag också finns mer nätverkande och reflexiva sätt att behålla professionell autonomi.⁹⁰ Reflexiva sätt handlar om att, som journalist eller influencer i detta fall, vara medveten om sig själv och sina personliga erfarenheter i förhållande till sin omvärld. Genom medvetenhet i hur journalisterna själva uppfattas, kan de skapa sin professionella identitet. Den uppfattade omvärlden kan i sin tur liknas vid dagens förändrade medielandskap, och hur det har gjort sociala medier till ett utrymme där många kan producera alternativa journalistiska format.

⁸⁷ Maares & Hanusch, s. 262-278.

⁸⁸ Maares & Hanusch, s. 262-278.

⁸⁹ Nygren, s. 14-15.

⁹⁰ Deuze & Witschge, s. 32-33.

Ett av Torstendahls kriterier för en profession är yrkesorganisationer som är skapade i syfte att värna de professionellas autonomi.⁹¹ För att avgränsa sig mot andra yrkesgrupper och därmed skydda självständigheten och det kunskapsmonopol som professionerna besitter, har olika utestängningsmekanismer utvecklats. Att bilda yrkesorganisationer eller statlig legitimering av professionen är två sätt att göra det på.⁹² Avgränsning genom att utkräva en statlig legitimering är inom journalistiken inte genomförbart, eftersom det strider mot yttrande- och tryckfriheten.⁹³ Detta förknippas med ett av de journalistiska idealen om etik, eftersom professionell etik kan regleras genom just yrkesregler och intern granskning.⁹⁴ Att ha en känsla för vad som är berättigat och etiskt korrekt innebär att förmedla sanning och vara objektiv. Det är inte alltid helt enkelt att tillämpa vad som är etiskt korrekt, eftersom dagens nya medieformat, yrkesroller som överlappar varandra och kommersialiseringen förändrar vad som är den gemensamma bilden. Särskilt inom nöjesjournalistik är det svårt att uppnå etiska ideal.⁹⁵ Det Margaux gör kan klassas som en sorts nöjesjournalistik, eftersom det till stor del innehåller underhållande inslag. Detta kan även kopplas till Deuze journalistiska ideal om autonomi som inbegriper självständighet och oberoende vilket innebär att samhället måste vara skyddat från censur.⁹⁶ För att upprätthålla demokratin och det fria ordet är det därför viktigt att den journalistiska yrkestiteln förblir fri att användas av alla medborgare.

Samtidigt som journalister försöker upprätthålla sin profession genom att avgränsa sig, blir det allt svårare med tanke på hur mediasamhället ser ut idag. Som Nygren beskriver så har internet öppnat upp möjligheten för alla att publicera olika typer av journalistiskt material, vilket utmanar vad journalistisk kan vara.⁹⁷ Deuze och Witschge ser trender i branschen som tyder på att journalistyrket blir mer dynamiskt. En av dem är just den teknologiska utvecklingen.⁹⁸ Margaux är ett av flera exempel på personer som nyttjat denna utveckling och använt sin plattform till att publicera material som kan klassas som journalistik. Så det är inte bara gränserna för vad journalistik är som blir allt mindre tydliga utan även gränserna mellan yrkesrollerna. Vem som helst kan idag intervju, granska, skriva eller varför inte fota och filma för att sedan publicera detta med stor räckvidd. Detta leder till att den journalistiska disciplinen alltmer överlappar andra yrkesroller inom till exempel marknadsföring och kommunikation, som också på många sätt liknar influenceryrket.

⁹¹ Torstendahl, s. 26.

⁹² Nygren, s. 14-15.

⁹³ Nygren, s. 16-17.

⁹⁴ Torstendahl, s. 26.

⁹⁵ Deuze, s. 449-450

⁹⁶ Deuze, s. 444-450.

⁹⁷ Nygren, s. 20-21.

⁹⁸ Deuze & Witschge, s. 29-31.

I en debattartikel diskuterar journalisten Anna Bergengren förskjutningen av yrkestitlar och ger Margaux partiledarintervjuer som ett exempel på att influencers mer och mer beter sig som journalister. Samtidigt pekar hon på att även politikerna själva blir mer som influencers. “Vi är på väg åt ett håll där politikerna måste synas på sociala medier för att nå ut, framför allt till de eftertraktade förstagångsväljarna.” skriver hon.⁹⁹ Precis som influencers marknadsför sitt namn som ett varumärke gör nu även politikerna det, och Partitempen med personliga frågor och ett underhållande koncept är en ypperlig kanal för partiledarna att marknadsföra sitt personliga varumärke genom. Youtube är en plattform där de når de yngre väljarna och Margaux namn och följarskara gör att det får stor spridning.

Även inom journalistiken har det blivit viktigare att vara sitt eget varumärke och interagera med sin publik för att öka räckvidden och synligheten i media. Gränserna mellan vad vi kallar influencers, kändis, journalist och politisk aktivist suddas ut mer och mer.¹⁰⁰ När gränserna blir otydliga och andra yrkesgrupper börjar ta sig in på professionens område kan det leda till att professionen de-professionaliseras. Det kan dock undvikas genom att följa med i samhällets utveckling och avgränsa sitt yrkesområde.¹⁰¹ Enligt Deuze och Witschge blir responsen på samhällsförändringar ofta att de som praktiserar professionen anpassar sig och att professionen re-professionaliseras.¹⁰² Journalistiken som profession har förändrats i takt med samhällsutvecklingen. Under en kort tid har journalistiken gått från papperstidningar till att existera i en helt ny digital värld. Journalister har anpassat sitt arbete efter digitaliseringen och följt med i samhällsutvecklingen genom att utnyttja ny teknologi och kommunicera via nya medieformer, samt anpassa sig till nya konkurrenter. I en postindustriell kontext kan professionalism ses mer som en hybrid menar Deuze och Witschge. Den traditionella avgränsningen finns fortfarande men det finns också mer nätverkande och reflexiva sätt att behålla professionell autonomi.¹⁰³ Detta breddade synsätt öppnar upp för att se journalistiken ur ett modernare perspektiv och att även moderna sätt att göra journalistik på kan vara bra och godtagbar journalistik.

⁹⁹ Anna Bergengren, “Bara politikerna tjänar på att synas i influencers kanaler”, *Göteborgs-Posten* 2022-05-30, hämtad från <https://www.gp.se/kultur/kultur/bara-politikerna-tj%C3%A4nar-p%C3%A5-att-synas-i-influencers-kanaler-1.73416199> (2022-11-02).

¹⁰⁰ Usher, s. 2836-2854.

¹⁰¹ Nygren, s. 14-15.

¹⁰² Deuze & Witschge, s. 32-33.

¹⁰³ Deuze & Witschge, s. 32-33.

5. Slutdiskussion

Genom att studera de kommentarer som Partitempen har fått har vi kunnat se att många tittare är överens om att Margaux gör en god journalistisk insats och att hon är objektiv. I analysen har stor tonvikt lagts på idealet objektivitet då detta är en central del av journalisters uppfattning om deras yrkesroll. Eftersom tittarna anser att Margaux gör objektiva politiska intervjuer approprierar hon det mest grundläggande journalistiska idealet, vilket hotar den journalistiska professionens status. Detta på grund av att journalisternas gemensamma yrkesideologi legitimerar deras samhällsställning. Ser man till de artiklar som har studerats menar flera journalister att Margaux inte är objektiv och hennes avsaknad av kritiska frågor framförs som det främsta argumentet. Det innebär att det finns en diskrepans i hur människor med respektive utan journalistisk utbildning uppfattar objektiv journalistik. Denna skiljaktighet sätter den journalistiska professionaliteten på prov. Även om tittarna troligen inte har förmågan att avgöra huruvida Margaux är objektiv eller inte på grund av deras avsaknad av journalistisk utbildning, är deras bedömning av stor vikt för den journalistiska professionen. Att många tittare uppfattar Margaux intervjuer som objektiva gör dem i viss utsträckning till godtagbar och legitim politisk journalistik, vilket innebär att Partitempen inkräktar på den journalistiska professionens område och gör det svårare att avgränsa de olika yrkesgrupperna.

Något som ytterligare pressar den journalistiska professionen är det faktum att någon utan journalistisk erfarenhet eller utbildning har förmågan att göra legitim politisk journalistik som godtas av publiken. Detta innebär att ribban för vad som kan klassas som journalistik sänks och även för vem som kan producera densamma. Att de praktiserande inte längre behöver uppfylla professionskriterierna innebär att journalistikens professionella status försämras. När dessutom partiledarna själva börjar välja att medverka i influencers kanaler framför traditionella medier i syfte att vinna förstagångsväljarnas intresse och få en ökad popularitet riskerar det att spä på detta ytterligare eftersom de därmed accepterar Partitempen som en politisk kanal. Problemet för det demokratiska samhället i stort uppstår när publiken börjar välja influencers som källa till politisk information framför journalister, vilket man dock redan sett tendenser till bland förstagångsväljare idag. Influencers avsaknad av journalistisk utbildning och erfarenhet i kombination med att de inte direkt har någon skyldighet att vara objektiva gör detta till en bristfällig och opålitlig källa till politisk information, inte minst då de i regel drivs av kommersiella intressen.

Margaux drivkraft till att göra Partitempen har analyserats, detta då journalister traditionellt ska drivas av ett högre syfte genom att vara samhällsinformatörer och granskare av makten i enlighet med de karaktäristiska journalistiska idealen. Något som poängteras är att Margaux likt journalister använder sin plattform till att sprida samhällsviktig information men samtidigt representerar hon även sitt personliga varumärke. Viktigt att understryka i denna diskussion är att även många mediehus idag som producerar journalistik även dem drivs av kommersiella intressen. Både influencers och journalister är slavar under publiken och är beroende av att producera material som publiken uppskattar. Detta tar yrkesgrupperna närmare varandra och det blir svårare att urskilja gränsen mellan dem och vad som faktiskt är journalistik och underhållning. Samtidigt som denna alltmer otydliga gräns riskerar att de-professionalisera journalistiken kan det ses som att journalisterna snarare re-professionaliserar sig genom att hänga med i samhällsutvecklingen och att testa nya medieformat och kommunikationsvägar.

Ett tydligt resultat vi har kunnat se i denna studie är att när nya medieformat såsom Partitempen utmanar den journalistiska professionen och dess ideal rycker journalisterna själva ut till sitt eget försvar. I detta fallet genom att hårt kritisera Margaux insats i traditionell media och på så sätt skapa en samhällsdebatt kring dessa nya sätt att förmedla politiskt innehåll. När någon eller något kommer och hotar professionen, är avgränsning, reglering av yrkesreglerna och att värna om idealen olika sätt att skydda sin profession på. Vi har kunnat se att journalisterna genom bland annat debattartiklar ifrågasätter Margaux journalistiska insats och på så sätt värnar om idealen om objektivitet, public service och autonomi. Detta är även ett sätt för journalisterna att avgränsa sig mot andra yrkesgrupper som hotar deras samhällsställning och därmed bevara den journalistiska professionens status och skydda den från att de-professionaliseras.

I skrivande stund har nästan två månader passerat sedan Margaux publicerade den kritiserade Youtube-videon vars innehåll ansågs olämpligt och ledde till att hon förlorade flera tusen följare. Efter en sådan händelse blir det väldigt tydligt vilken makt publiken besitter. En influencers varumärke och förtroende vilar hos åskådarna, och mycket av deras värde grundar sig i popularitet. För närvarande kan det konstateras att Margaux personliga varumärke har skadats till följd av denna publicering och frågan är om det denna gång går att reparera. Om en tredje säsong av Partitempen ska kunna produceras krävs publikens förlåtelse. I jämförelse med professionell politisk journalistik som produceras av traditionella nyhetsmedier står inte dessa program eller organisationen och faller på en viss persons rykte. Om en journalist drabbas av ett drev kan denna alltid ersättas med en annan som kan utföra

samma arbete. Men när det kommer till koncept som Partitempen är detta så starkt förknippat med Margaux själv att hon inte kan ersättas trots att hon skadat publikens förtroende. Ur detta perspektiv skiljer sig Partitempen mycket från den traditionella journalistiken. Vi medborgare kan förlita oss på att objektiva partiledarintervjuer och annan politisk bevakning består trots snedsteg. Som granskare av makten är det en del av det demokratiska ansvaret som den journalistiska professionen måste leva upp till. Samtidigt är status och förtroende två viktiga byggstenar både för en influencer och journalist, som påverkas av relationen med publiken. Men Partitempen existerar snarare för publiken i ett tillstånd utan förutsägbarhet och säkerhet.

Vår studie kan ses som ett bidrag till diskussionen om en allt mer otydlig gränsdragning mellan journalistik och underhållning. Då det ständigt uppkommer nya medieformat som utmanar den journalistiska professionen är detta ett ämne som förblir aktuellt att forska vidare på. Precis som det tidigare forskats på journalistikens professionaliseringsprocess är det nu viktigt att förstå de utmaningar som den journalistiska professionen står inför till följd av den digitala samhällsutvecklingen. Inför nästa riksdagsval kan det tänkas att fler aktörer väljer att producera politiskt innehåll i flera olika medieformat. Det hade därför varit intressant att vidare undersöka andra fall som utmanar den journalistiska professionen för att se om det ger liknande resultat eller om utfallet varierar beroende på vem som står bakom innehållet. Under studiens gång har dessutom nya frågor uppstått som behandlar influencers makt och inflytande. Har influencers förmågan att påverka valresultatet genom att förmedla sina politiska ståndpunkter? Denna maktposition ifrågasätter även influencers ansvar för det innehåll de delar. Med tanke på den räckvidd de har genom sina plattformar har de dock troligen förmågan att påverka valdeltagandet bland unga genom att sprida politisk information. Detta är ett positivt bidrag till demokratin men utvecklingen kan även vara förödande om influencers som inte har förmågan att objektivt granska och förmedla olika sidors åsikter får för stort genomslag.

Källförteckning

Litteratur

Brante, Thomas, "Vad är en profession? Teoretiska ansatser och definitioner", *Vetenskap för profession*, red. Maria Lind, (Högskolan i Borås, 2009).

Bryman, Alan, *Samhällsvetenskapliga metoder*, uppl. 3, (Stockholm: Liber, 2018).

Deuze, Mark & Witschge, Tamara, *Beyond journalism*, (Polity: Cambridge, 2020).

Ekström, Mats, Kroon, Åsa & Nylund, Mats (red.), *News from the interview society*, (Nordicom: Göteborg, 2006).

Ekström, Mats & Larsson, Larsåke (red.), *Metoder i kommunikationsvetenskap*, 2. uppl., (Lund: Studentlitteratur, 2010).

Hultén, Lars J., *Journalistikens villkor: om plikten att informera och lusten att berätta*, (Stockholm: Natur och kultur, 1993).

Nygren, Gunnar, *Yrke på glid: om journalistrollens de-professionalisering*, (Stockholm: Stiftelsen Institutet för Mediestudier, 2008).

Selander, Staffan (red.), *Kampen om yrkesutövning, status och kunskap: professionaliseringens sociala grund*, (Lund: Studentlitteratur, 1989).

Torstendahl, Rolf, "Professionalisering, stat och kunskapsbas. Förutsättningar för en teoribildning", *Kampen om yrkesutövning, status och kunskap, professionaliseringens sociala grund*, red. Staffan Selander (Lund: Studentlitteratur, 1989).

Watt Boolsen, Merete, *Kvalitativa analyser, forskningsprocess, människa, samhälle*, (Malmö: Gleerups, 2008).

Vetenskapliga artiklar

Deuze, Mark, "What is journalism? Professional identity and ideology of journalists reconsidered", *Journalism*, vol. 6(4), 2005.

Flyvbjerg, Bent, "Fem missförstånd om fallstudieforskning", *Statsvetenskaplig tidskrift*, vol. 106(3), 2003.

Maares, Phoebe & Hanusch, Folker, "Exploring the boundaries of journalism: Instagram micro-bloggers in the twilight zone of lifestyle journalism", *Journalism*, vol. 21(2), 2020.

Usher, Bethany, "The celebrified columnist and opinion spectacle: Journalism's changing place in networked public spheres", *Journalism*, vol. 22(11), 2021.

Nyhetsartiklar

Anglerfjord, Linn, "Margaux Dietz stöd till Ebba Busch - efter erkännandet", *Expressen* 2021-07-02, hämtad från

<https://www.expressen.se/noje/margaux-dietz-stod-till-vannen-ebba-busch-efter-erkannandet/> (2022-11-21).

Bergengren, Anna, "Bara politikerna tjänar på att synas i influencers kanaler", *Göteborgs-Posten* 2022-05-30, hämtad från

<https://www.gp.se/kultur/kultur/bara-politikerna-tj%C3%A4nar-p%C3%A5-att-synas-i-influencers-kanaler-1.73416199> (2022-11-02).

Brodrej, Gunilla, "Partiledarna skämmer ut sig hos Margaux Dietz", *Expressen* 2022-04-11, hämtad från

<https://www.expressen.se/kultur/gunilla-brodrej/partiledarna-skammer-ut-sig-hos-margaux-dietz/> (2022-11-02).

Ek, Torbjörn, "Margaux hemkörd av Ebba Buschs livvakter efter vilda festen", *Aftonbladet* 2020-10-06, hämtad från

<https://www.aftonbladet.se/nojesbladet/a/IEAV9L/margaux-hemkord-av-ebba-buschs-livvakter-efter-vilda-festen> (2022-11-21).

Eksvärd, Elaine, “Youtuber framför Agenda”, *Göteborgs-Posten* 2018-06-11, hämtad från <https://www.gp.se/nyheter/youtuber-framf%C3%B6r-agenda-1.6505180> (2022-11-02).

Erkenborn, Kristina, “Margaux Dietz intervjuar partiledarna”, *Sydöstran* 2022-02-23, hämtad från <https://www.sydostran.se/kultur/margaux-dietz-intervjuar-partiledarna-a784f3d1/> (2022-11-02).

Gustavsson, Johannes, “Fyra betydande nedlag - här är influencers roll i valrörelsen 2022”, *Resumé* 2022-09-09, hämtad från <https://www.resume.se/alla-nyheter/opinion/fyra-betydande-nedslag-har-ar-influencers-roll-i-valrorelsen-2022/> (2022-11-02).

Karlsson, Rasmus, “Influencers påverkar valet?”, *Dala-Demokraten* 2018-04-02, hämtad från <https://www.dalademokraten.se/2018-04-02/rasmus-karlsson-influencers-paverkar-valet> (2022-11-02).

Lundquist, Hanna, “Huggsexa om politikernas tid”, *Journalisten* 2022-06-20, hämtad från <https://www.journalisten.se/nyheter/huggsexa-om-politikernas-tid> (2022-11-02).

Mourad, Natalie, “Steffos kommentar om Ebba Busch leder till dålig stämning i studion – då säger gästen ifrån”, *Svensk Dam* 2022-05-05, hämtad från <https://www.svenskdam.se/noje/steffos-kommentar-om-ebba-busch-leder-till-dalig-stamning-i-studion-da-sager-gasten-ifran/8432217> (2022-11-02).

Murguz, Anela, “Om influerare ska granska makten måste de hålla avstånd till den”, *Borås tidning* 2022-04-14, hämtad från <https://www.bt.se/ledare/om-influere-ska-granska-makten-maste-de-halla-avstand-till-den-d020f0d7/> (2022-11-02).

Oxblod, Aino, “Margaux Dietz vigsel ogiltig - på grund av Ebba Busch Thor”, *Expressen* 2019-09-21, hämtad från <https://www.expressen.se/noje/margaux-dietz-vigsel-ogiltig-pa-grund-av-ebba-busch-thor/> (2022-11-21).

Resumé, “Hård kritik mot Partitempen: ”Målgruppen är ung – inte svagbegåvad”,
2022-04-26, hämtad från
<https://www.resume.se/kommunikation/tv/hard-kritik-mot-partitempen-malgruppen-ar-ung-in-te-svagbegavad/> (2022-11-02).

Törner, Amanda, “De har ju just det där - inflytande”, *Dagens Media* 2018-09-09, hämtad från <https://www.dagensmedia.se/expert/debatt/de-har-ju-just-det-dar-inflytande-6929479> (2022-11-02).

Wurtzel, Nora, “Influencers plojmys blir ett demokratiskt haveri”, *Folkbladet* 2022-04-06, hämtad från <https://www.folkbladet.nu/2022-04-06/influencers-plojmys-blir-ett-demokratiskt-haveri> (2022-11-02).

Wadbring, Ingela, “Partiledare hos Hyland och Dietz”, *Alingsås Kuriren* 2022-05-18, hämtad från <https://www.pressreader.com/sweden/alingsaskuriren/20220518/textview> (2022-11-02).

Rapporter

Internetstiftelsen, *Svenskarna och internet 2022*, (Stockholm: Internetstiftelsen, 2022), hämtad från <https://svenskarnaochinternet.se/rapporter/svenskarna-och-internet-2022/> (2022-12-06).

Medieakademin, *Maktbarometern 2018. En kartläggning av makt i våra största digitala kanaler*, (Göteborg: Medieakademin, 2018), hämtad från https://medieakademin.se/wp-content/uploads/2019/03/2018_Medieakademin_Maktbarometern_FREE.pdf (2022-12-06).

Videos

Dietz, Margaux, “Partitempen X Ebba Busch (Kristdemokraterna)”, 2022-04-20,

YouTube-video, 25:37,

https://www.youtube.com/watch?v=SUTj0DGsfKI&list=PLfaC8qEcIcRdJj2d4T_Ix4dXri3jlX1qc&index=3 (2022-11-16).

Dietz, Margaux, “Partitempen X Jimmie Åkesson (Sverigedemokraterna)”, 2022-03-30,

YouTube-video, 25:03, <https://www.youtube.com/watch?v=YVFoSmYpxwg&t=1s>

(2022-11-16).

Dietz, Margaux, “Partitempen X Magdalena Andersson (Socialdemokraterna)”, 2022-05-18,

YouTube-video, 28:23, <https://www.youtube.com/watch?v=KCUz4ljXbfg> (2022-11-16).

Expressen, “Margaux Dietz om relationen till Ebba Busch: Har en del gemensamt”,

2022-04-07, YouTube-video, 6:02, <https://www.youtube.com/watch?v=Ib6POKUUXkQ>

(2022-11-21).